

Ιατρική πράξη - Κοινωνικό αγαθό

Μιχάλης Ξυλάκης
Αναισθησιολόγος

Στην ύστερη κλασική εποχή ο γιατρός Ασκληπιός, θεοποιείται, και οι δημιουργοί της “πόλις”, και του Παρθενώνα, αναζητούν στα ιερά του γιατρού θεού, την ανακούφιση.

Οι ιατρικές ιδιότητες του Ασκληπιού προσωποποιούνται συμβολικά στις βοηθές κόρες του.

Υγεία, Ιασώ, Ακεσω, Πανάκεια.

Η Υγεία σοβαρή, γεμάτη τρυφερότητα και συμπόνοια, θεοποιείται, γίνεται ισότιμη του πατέρα της, ακτινοβολεί στον χρόνο και την παγκοσμιότητα.

Οι Έλληνες, με τη θεοποίηση της Υγείας, διαχωρίζουν τον γιατρό από τις ιδιότητές του. Ο σεβασμός διπλασιάζεται, οι υποχρεώσεις όμως διαισθητοποιούνται, και έτσι η ιατρική πράξη, με την ανθρωπογενή της εμβέλεια, και τον πρωτογενή ανθρωπιστικό της χαρακτήρα, αντανακλάται σε όλες τις εκφάνσεις της λειτουργίας της “πόλις”, διαβαθμίζεται σε βασικό, ευμεγέθες, κοινωνικό αγαθό.

Σήμερα, στην Ελλάδα της πρώιμης παρακμής, ο γιατρός και η υγεία, δεν στέκονται σε βάθρο, λουσιζόμενοι από το ιλαρό φως του αυτονόητου.

“Αυτό γιατί οι κανόνες του παιχνιδιού, ευνοούν αυτούς, που γίνονται δούλοι της χίμαιρας και του δολώματος του κέρδους, ενάντια στους φρόνιμους, που δεν στοχεύουν παρά μόνο στην αλήθεια.”* Έτσι η απώλεια του σεβασμού, και η απεμπόληση των υποχρεώσεων, οδηγούν στην υποβάθμιση της υγείας, ως κοινωνικού αγαθού.

Είναι βέβαια δύσκολο, να επιμερισθούν ευθύνες, χωρίς να προηγηθεί μια πρωτοφανέρωτη προσέγγιση ανάμεσα, στους δύο θεματοφύλακες του κοινωνικού αγαθού της υγείας, το ιατρικό

σώμα, και τους εργαζόμενους. Μόνο όμως μέσα από αυτήν, την προσέγγιση που πρέπει να διαμορφωθεί σε συνεργασία, είναι δυνατή η διατήρηση της υγείας ως κοινωνικού αγαθού.

Αλλιώς ένα μεγάλο μέρος των συμπολιτών μας θα είναι για τα πανηγύρια. Ακούστε, τι λέει ο Ηρόδοτος.

Δεύτερος δε σοφίη οδε άλλος σφι νόμος κατέστηκε τους κάμνοντας ες την αγορην εκφορευοισι ου γαρ δη χρεώνται ιητροίσι. προσιόντες ων προς τον κάμνοντα συμβουλευούσι περί της νούσου, ει τις και αυτός τοιοῦτο έπαθε οικίον αν έχη ο κάμνων η άλλον είδε πάθον, ταῦτα προσιόντες συμβουλευούσι και παραινέουσι άσσα αυτός ποιήσας εξέφυγε ομοίην νούσον ή άλλον είδε εκφύγοντα. σιγή δε παρεξέλθειν τον κάμνοντα ου σφι εξεστι, πριν αν επείρηται ήντινα νούσον έχει.

[Ένας δεύτερος, επίσης σοφός θεσμός, (των Βαβυλώνιων), είναι το να πηγαίνουν τους αρρώστους στην αγορά, επειδή τους λείπουν οι γιατροί. Όσοι έπαθαν την ίδια αρρώστια, ή όσοι γνώρισαν κάποιον που την έπαθε, ζυγώνουν τον άρρωστο και τον συμβουλευούν να εφαρμόσει τα όσα έκαναν αυτοί και γιατρεύτηκαν, ή τα όσα έκανε ο γνωστός τους. Δεν επιτρέπεται να περάσεις κοντά στον άρρωστο χωρίς να του απευθύνεις το λόγο και χωρίς να ρωτήσεις για την αρρώστια του.]**

Έθιμο που επέζησε στο νεοελληνικό κόσμο ως τους τελευταίους αιώνες. Κατέβαζαν τους αρρώστους σε πολυάνθρωπες συγκεντρώσεις, όπως στα πανηγύρια. Από το έθιμο αυτό κρατά η έκφραση “αυτός είναι για τα πανηγύρια”.

Έτσι λοιπόν;

*Πυθαγόρας

**Μετάφραση Β. Τάσου